ગોચર અગોચર

અધિક મહિનામાં અધિક ફળ મેળવીને ઝડપથી

સુખી-સમૃદ્ધ થવાની ઉત્તમ તક

ક્યારેક ક્યારેક જિંદગીમાં એવો મોકો-તક આવે છે, જેને લોકો બસ 'ધાર્મિક સમય' કહીને નજરઅંદાજ કરી દે છે પરંતુ માન્યતાઓમાં તેનું વજન ઘણું વધારે હોય છે.

વર્ષ 2026નો અધિક મહિનો પણ કંઈક એવો જ સમય લઈને આવી રહ્યો છે. આ વખતે વાત ફક્ત એક વધારાના મહિનાની નહીં, પરંતુ એક એવો દુર્લભ સંયોગ છે જે જેઠ મહિના સાથે જોડાઈને તેને ખાસ બનાવી રહ્યો છે. ઘર- ઘરમાં પૂજા, વ્રત અને દાનની ચર્ચા થશે પરંતુ સવાલ એ છે કે આખરે આ સમયનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરી શકાય જેથી તેની અસર તમારી જિંદગી પર પણ જોવા મળે! આ જ તો ખૂબી છે કે, જો અધિક મહિનાને ફક્ત કેલેન્ડરની તારીખ નહીં પણ એક તક બનાવી દે છે. પોતાને સુધરવાનું, મનને શાંત કરવાનું... અને શાયદ કિસ્મતને પણ તેની સાથે જોડી દેવાનું!

વિષ્ણુ સહસ્ર નામ અને મહામૃત્યુંજય જાપ

આ મહિનો પુરુષોત્તમ એટલે કે ભગવાન શ્રીહરિનો છે. એટલા માટે વિષ્ણુ સહસ્ર નામનો પાઠ કરવો. તેની સાથે જ આ મહિનામાં ભગવાન શિવની પૂજા કરવાથી ગ્રહોનો અશુભ પ્રભાવ શાંત થાય છે. દરરોજ ''ઓમ નમો ભગવતે વાસુદેવાય' અને 'ઓમ નમઃ શિવાય' મંત્રનો જાપ કરવાથી માનસિક શાંતિ અને કાર્યક્ષેત્રમાં સફળતા મળે છે.

દાનનો મહિમા

અધિક માસમાં કાંસાના પાત્રમાં માલપુઆ મૂકીને દાન કરવાથી સંતાનસુખ અને સમૃદ્ધિ મળે છે. આ સિવાય પાણી, છત્રી અને ચંપલનું દાન પણ ઘણું પુણ્યદાયી માનવામાં આવે છે.

તુલસી અને પીપળાની સેવા

રોજ સવારે સ્નાન બાદ પીપળાના વૃક્ષમાં પાણી અર્પણ કરવું અને સાંજે તુલસી પાસે દીવો પ્રગટાવીને પરિક્રમા કરવી. પીપળામાં ભગવાન વિષ્ણુ અને મહાદેવ-બંનેનો વાસ માનવામાં આવે છે, જેનાથી પિતૃદોષ શાંત થાય છે.

જ્યારે સૂર્ય સંક્રાતિ થતી નથી ત્યારે તે મહિનાને અધિક માસ, પુરુષોત્તમ માસ, મલમાસના નામથી ઓળખાય છે.

શ્રીહરિની પૂજા

અધિક માસના સમયે ધાર્મિક કામો માટે વિશેષ માનવામાં આવે છે. જો તમે આ દિવસોમાં સંયમ રાખો અને વર્જીત કામોથી બચો તો ભગવાન વિષ્ણુની કૃપા પ્રાપ્ત થાય છે. આ સમયમાં નાની સરખી પૂજા પણ તમારાં મોટાં સંકટોમાં રક્ષણ કરે છે.

રાશિ અનુસાર ઉપાય કરો

અધિક મહિનાને લાભદાયક બનાવવા માટે રાશિ અનુસાર આ ઉપાય કરવાઃ

મેષ રાશિઃ જો આ રાશિની વ્યક્તિ પોતાના જીવનમાં સફળતા મેળવવા માંગતાં હોય તો આ મલમાસ દરમિયાન દરરોજ ભગવાન વિષ્ણુજીને કેસરમિશ્રિત દૂધને શંખમાં ભરીને અર્પણ કરવું.

વૃષભ રાશિઃ આ મલમાસમાં આ રાશિની વ્યક્તિ જો કર્જમુક્ત થવા ઈચ્છતા હોય તો દર શનિવારે પીપળાના વૃક્ષને જળ ચઢાવવું અને દીવો પ્રગટાવવો.

મિથુન રાશિઃ જો તમને કોઈ પણ પરેશાનીનો સામનો કરવો પડતો હોય તો શ્રી વિષ્ણુ સહસ્રનામનો પાઠ કરવો.

કર્ક રાશિઃ મલમાસમાં સુદ પક્ષની નોમના દિવસે પાંચ કન્યાઓને ભોજન કરાવવું. તેનાથી નોકરી સંબંધિત પરેશાનીઓ દૂર થશે.

સિંહ રાશિઃ કોઈ પણ ધાર્મિક સ્થળની યાત્રા કરવી. ભગવાન વિષ્ણુનું ખાસ ધ્યાન કરવું. તેમની પૂજા, વ્રત કરવું.

કન્યા રાશિઃ નીચેના આ મંત્રનો જાપ કરવાથી તમોને ભય, બાધા, નડતર, અવરોધ, વિલંબમાંથી છૂટકારો મળશે.

નમઃ સમસ્ત ભૂતાનાં આદિ ભૂતાય ભૂભૃતે અનેક રૂપ રૂપાય વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે

તુલા રાશિઃ ભગવાન વિષ્ણુની સાથે-સાથે મહાલક્ષ્મીનું પણ પૂજન કરવું. ધન-સંપત્તિમાં વૃદ્ધિ થશે.

વૃશ્ચિક રાશિઃ અધિક માસમાં આવનારી બે એકાદશીમાં સવા કિલો ચોખાને પીળા કપડાંમાં બાંધીને ભગવાન વિષ્ણુના મંદિરમાં દાન કરી દેવું.

ધન રાશિઃ આ મંત્રનો દરરોજ સ્નાન કર્યા બાદ જાપ કરવોઃ

જગત્પ્રભું દેવદેવમનન્તં પુરુષોત્તમ્
સ્તુવન્નામ સહસ્રેણ પુરુષઃ સતતોત્થિતઃ

મકર રાશિઃ કુટુંબ પરિવારની સુખ-શાંતિ માટે ભગવાન વિષ્ણુની મૂર્તિની સામે ગાયત્રી મંત્રનો જાપ કરવો.

કુંભ રાશિઃ દરરોજ તેમ જ રવિવારને છોડીને સ્નાન કર્યા બાદ તુલસીના છોડમાં જળ ચઢાવવું અને સાંજે ઘીનો દીવો પ્રગટાવવો.

મીન રાશિઃ મલમાસમાં દરરોજ આ મંત્રનો જાપ કરવોઃ

ઈશાનઃ પ્રાણદઃ પ્રાણો જ્યેષ્ઠઃ શ્રેષ્ઠઃ પ્રજાપતિઃ
હરિણ્યગર્ભો ભૂગર્ભો માધવો મધુસૂદનઃ

યંત્ર-મંત્ર-તંત્ર
યજ્ઞેશ ત્રિવેદી

> **"ઘણાં લોકો તેને 'ધાર્મિક મહિનો' કહીને નજરઅંદાજ કરે છે પરંતુ તેનો દાન, પુણ્ય, ભક્તિપૂજા, પાઠ વગેરે દ્વારા એક વખત લાભ લઈ જુઓ.. પછી જુઓ તમારા જીવનમાં સુખનો સુરજ ઊગશે! દુઃખડાં દૂર ભાગી જશે"**

અધિક મહિનામાં વિષ્ણુ યજ્ઞ કરવાથી સુખ-સમૃદ્ધિ મળે છે

જ્યારે જીવનમાં અસ્થિરતા... ગ્રહ નડતર... કુટુંબ-પરિવારમાં અશાંતિ... આર્થિક સમસ્યા કે આધ્યાત્મિક શૂન્યતાનો અનુભવ થતો હોય ત્યારે ભગવાન વિષ્ણુની ઉપાસના વિશેષ ફળદાયી માનવામાં આવે છે. આ માટે એક અત્યંત પવિત્ર અને પ્રભાવશાળી વૈદિક અનુષ્ઠાન છે- વિષ્ણુ યજ્ઞ.

જડીબુટ્ટી
નજુમી

વિષ્ણુ યજ્ઞ- ફક્ત ધાર્મિક ક્રિયા નથી, પરંતુ જીવનમાં ધર્મ, સંતુલન, શાંતિ અને સમૃદ્ધિ સ્થાપિત કરવાનું એક શક્તિશાળી માધ્યમ છે. આ યજ્ઞ વ્યક્તિનાં કર્મ, વિચાર અને વાતાવરણ-ત્રણેયને શુદ્ધ કરવામાં મદદરૂપ થાય છે.

વિષ્ણુ યજ્ઞ શું છે?

વિષ્ણુ યજ્ઞ- ભગવાન વિષ્ણુને સમર્પિત એક વૈદિક અગ્નિ અનુષ્ઠાન છે, જેમાં વિષ્ણુ સહસ્રનામ, નારાયણ સૂક્ત, પુરુષ સૂક્ત તથા અન્ય વૈદિક મંત્રોના માધ્યમથી ભગવાન વિષ્ણુનું આવાહન કરીને હવન કરવામાં આવે છે.

આ યજ્ઞનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છેઃ

- જીવનમાં સ્થિરતા અને સંતુલન લાવવું.
- ગ્રહોના અશુભ પ્રભાવોને શાંત કરવા.
- પરિવાર, આરોગ્ય અને ધનમાં વૃદ્ધિ.
- આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ અને માનસિક શાંતિ પ્રાપ્ત કરવી.

શાસ્ત્રો અનુસાર વિષ્ણુ યજ્ઞ કરવાથી વ્યક્તિના જીવનમાં કાયમી સુખ અને શાંતિનો વાસ થાય છે.

વિષ્ણુ યજ્ઞ ક્યારે કરવો જોઈએ?

વિષ્ણુ યજ્ઞ વિશેષ-ખાસ કરીને નીચેની પરિસ્થિતિઓમાં કરી શકાય છેઃ

- કુટુંબ-પરિવારમાં ક્લેશ કે અશાંતિ
- લગ્ન, કેરિયર કે વ્યવસાયમાં વારંવાર અવરોધ આવવો.
- આર્થિક સંકટ કે કર્જની સમસ્યા ઊભી થાય ત્યારે.
- કુંડળીમાં ગુરુ કે વિષ્ણુ તત્ત્વથી જોડાયેલો ગ્રહદોષ.
- શાપિત દોષ નિવારણ માટે.
- આધ્યાત્મિક ઉન્નતિની ઈચ્છા.
- શુભ દિવસ અને તિથિઓ, ગુરુવાર, અગિયારસ, તિથિ, પૂનમ, કારતક મહિનો, જન્મ નક્ષત્ર કે લગ્નની વર્ષગાંઠ (એનિવર્સરી).

ખરમાસમાં કેમ શુભ કાર્યો થતા નથી

અધિક માસ અને ખરમાસ વિશે લોકોમાં ઘણીવાર મૂંઝવણ હોય છે. હિન્દુ કેલેન્ડરમાં સમયાંતરે આવતા આ બે મહિના ઘણીવાર એક જ વસ્તુ સમજી લેવામાં આવે છે. જોકે, તેમની ગણતરીઓ, સમય અને ધાર્મિક મહત્વ સંપૂર્ણપણે અલગ છે. અધિક માસને ભક્તિ અને ધ્યાન માટે ખાસ સમય માનવામાં આવે છે, પરંતુ ખરમાસ દરમિયાન શુભ ઘટનાઓ પર પ્રતિબંધ છે. ચાલો અધિક માસ અને ખરમાસ વચ્ચેનો તફાવત અને દરેક મહિનો ક્યારે આવે છે તે શોધી કાઢીએ.

શું હોય છે અધિક માસ ?

જ્યોતિષીય ગણતરીઓ મુજબ, સૌર વર્ષ આશરે 365 દિવસનું હોય છે, જ્યારે ચંદ્ર વર્ષ આશરે 354 દિવસનું હોય છે. આ તફાવતને સંતુલિત કરવા માટે, દર ત્રણ વર્ષે એક વધારાનો મહિનો ઉમેરવામાં આવે છે, જેને વધારાનો મહિનો કહેવામાં આવે છે. જે મહિનામાં સૂર્ય સંક્રાંતિ ન હોય તેને અધિક માસ ગણવામાં આવે છે. અધિક માસને પુરુષોત્તમ માસ પણ કહેવાય છે, તે ભગવાન વિષ્ણુને સમર્પિત માનવામાં આવે છે. એવું માનવામાં આવે છે કે આ મહિનામાં પૂજા, ઉપવાસ અને દાન કરવાથી અનેકગણું ફળ મળે છે. જોકે આ સમય દરમિયાન લગ્ન જેવા શુભ વિધિઓ કરવામાં આવતી નથી, પરંતુ તે ધાર્મિક કાર્યો માટે શુભ સમય માનવામાં આવે છે.

શું હોય છે ખરમાસ ?

ખરમાસ એક વિશિષ્ટ જ્યોતિષીય સ્થિતિ છે જે વર્ષમાં બે વાર આવે છે. જ્યારે સૂર્ય ધનુ અથવા મીન રાશિમાં પ્રવેશ કરે છે, ત્યારે આ સમયગાળાને ખરમાસ કહેવામાં આવે છે. આ સમયગાળો લગભગ એક મહિનાનો હોય છે અને સૂર્ય મકર અથવા મેષ રાશિમાં પ્રવેશ કરે છે ત્યારે સમાપ્ત થાય છે.

ખરમાસમાં કેમ શુભ કાર્યો થતા નથી ?

ધાર્મિક માન્યતાઓ અનુસાર, ખરમાસ દરમિયાન સૂર્યની ગતિ ધીમી માનવામાં આવે છે, જે તેને શુભ પ્રસંગો માટે પ્રતિકૂળ બનાવે છે. આ સમયગાળા દરમિયાન લગ્ન, ગૃહસ્થી સમારોહ, મુંડન સમારોહ અને અન્ય શુભ સમારોહ પર પ્રતિબંધ છે.

બંને વચ્ચેનું મુખ્ય અંતર

અધિક માસ દર ત્રણ વર્ષે એક વાર આવે છે અને તે ચંદ્ર સૂર્ય કેલેન્ડર સાથે સંબંધિત છે, જ્યારે ખરમાસ વર્ષમાં બે વાર આવે છે અને તે સૂર્યના ગોચર પર આધારિત છે. અધિક માસ ભક્તિ અને આધ્યાત્મિક પ્રગતિનો સમય છે, જ્યારે ખરમાસને સંયમ અને વિરામનો સમય માનવામાં આવે છે.

દાનનું વિશેષ મહત્વ

બંને સમયગાળા દરમિયાન દાન વિશેષરૂપે મહત્વપૂર્ણ માનવામાં આવે છે. એવું માનવામાં આવે છે કે તે માનસિક શાંતિ પ્રદાન કરે છે. ખાસ કરીને અધિક માસ દરમિયાન, દાન, જપ અને ધ્યાન સકારાત્મક પરિણામો આપે છે.

2026 માં ક્યો મહિનો વધી રહ્યો છે?

નવા વર્ષમાં જ્યેષ્ઠ મહિનો વધી રહ્યો છે. આનો અર્થ એ છે કે નવા વર્ષમાં બે જ્યેષ્ઠ મહિના હશેઃ એક સામાન્ય જ્યેષ્ઠ અને બીજો જ્યેષ્ઠ જેમાં અધિક માસ હોય. અધિક માસ (સમાપ્તિ મહિનો) ને કારણે, જ્યેષ્ઠ મહિનાનો સમયગાળો આશરે 58-59 દિવસનો રહેશે. આમ, વિક્રમ સંવત 2083 માં કુલ 13 મહિના છે.